

Redactioneel

Dit eerste nummer van het Tijdschrift voor Hoger Onderwijs in 2006 bevat artikelen die ingaan op interessante en relevante problemen voor het Nederlandse hoger onderwijs. Het gaat daarbij om kwaliteitszorg en accreditatie, kennisontwikkeling in een hbo-kenniskring, de spreiding van het aanbod van hoger onderwijs, en diepere leerbenaderingen.

Ramaekers en Van der Velden beschrijven hoe onderzoek onder afgestudeerden kan worden gebruikt voor de accreditatie van opleidingen. Zij schetsen een indicatorenstelsel waarmee aspecten van de kwaliteit van opleidingen in het hoger onderwijs kan worden vastgesteld. Deze rapportcijfers laten in een oogopslag zien hoe een opleiding op een bepaald kwaliteitsaspect scoort. Een opleiding kan daarmee benchmarking uitvoeren: hoe is de kwaliteit van de eigen opleiding in vergelijking met andere, soortgelijke opleidingen?

Basten en Geurts beschrijven de kenniskring als instrument voor professionalisering. Zij verbinden de professionele ontwikkeling van hbo-docenten zowel aan onderwijsvernieuwingen als aan de recent aan het hbo toegevoegde onderzoeksfunctie en voeren een actieonderzoek uit naar de eigen pedagogiek binnen de kenniskring. De kenniskring positioneren ze daarbij als een HRD-instrument voor ontwikkeling van de nieuwe professionaliteit.

Meijers heeft gekeken naar de macrodoelmatigheid van de ruimtelijke spreiding van hbo en universitaire opleidingen op basis van CROHO-gegevens. De waargenomen trends beschrijft hij in termen van duplicatie en complementariteit.

Struyven, Dochy en Janssens onderzochten de effecten van de leeromgeving op het leren. Daarbij vergeleken zij een leerkrachtgestuurde setting via hoorcolleges met een studentactiverende leeromgeving via coöperatieve opzoekopdrachten. Zij vinden verschillen, maar de richting van de effecten is tegengesteld aan de vooronderstellingen. De activerende werkvormen duwen studenten in de richting van een oppervlakkige leerbenadering, Maar ook in de leerkrachtgestuurde omgeving verandert de leerbenadering van studenten, met verliezen wat betreft 'studieorganisatie' en 'engagement en inzet'.

Ten slotte bespreekt Stokking het proefschrift van De Jong over de interactie tussen scriptieschrijvers en begeleiders. Zelden is hij bij het lezen van een proefschrift zo geboeid geraakt!